

Aan Ministerie van Economische Zaken
Centrum Publieksparticipatie
Postbus 30316
2500 GH Den Haag

Reactie op internetconsultatie

Utrecht, 14 oktober 2013

Betreft:

Zienswijze ontwerp Besluit experimenten decentraal duurzame elektriciteitsopwekking ter inzage sinds 16 september 2013.

Geachte heer, mevrouw,

De Duurzame Energie Koepel is de Nederlandse overkoepelende samenwerkingsorganisatie voor duurzame energie. Bij ons aangesloten zijn de brancheverenigingen voor windenergie (NWEA), bio-energie (Platform bio-energie), zonne-energie (Holland Solar), energie uit water (EWA) en ondergrondse koude warmte-opslag (BODEMENERGIENL en DHPA).

De Duurzame Energie Koepel treedt op namens meer dan 750 grote en kleinere bedrijven en honderden exploitanten en coöperaties in Nederland en vele lokale groeperingen die decentraal georganiseerd zijn (waaronder E-Decentraal die eveneens deelnemer is in de Duurzame Energie Koepel). De Duurzame Energie Koepel wil de toepassing van in Nederland opgewekte hernieuwbare/duurzame energie bevorderen.

Wij zijn belanghebbende bij dit ontwerp Besluit experimenten decentraal duurzame elektriciteitsopwekking omdat wij namens alle organisaties in onze achterban louter het belang van hernieuwbare energieopwekking in Nederland behartigen. Graag maken wij bij deze gebruik van de mogelijkheid om een schriftelijk zienswijze in te dienen met betrekking tot het bovengenoemde ontwerpbesluit.

De Duurzame Energie Koepel geeft u graag de navolgende generieke overwegingen mee:

- De Duurzame Energie Koepel onderschrijft op hoofdlijnen het grote belang van experimenteren aan de hand van concrete projecten in het kader van decentraal duurzame energieopwekking. Hernieuwbare energieopwekking (veelal decentraal) creëert extra Nederlandse hoogwaardige werkgelegenheid en economische bedrijvigheid. Het zal ons land schoner maken en onafhankelijker van buitenlandse bronnen.
- Daarnaast toont het recente IPCC rapport wederom aan dat de opwarming van de aarde door menselijk handelen wordt veroorzaakt en dat een stevige energietransitie kan helpen om dit proces te temporiseren en om schade en schadeclaims te helpen voorkomen. zal
- Duurzaam interpreteert de Duurzame Energie Koepel in relatie tot het bovengenoemde ontwerp op iedere plek in het ontwerp als ‘‘hernieuwbaar’’ en niet als ‘‘langdurig’’. Grijs gas is niet beschouwd als ‘‘duurzaam’’. De Duurzame Energie Koepel bepleit toevoeging van een heldere definitie hierover.
- De Duurzame Energie Koepel vraagt u ten aanzien van deze experimenten AMvB niet alleen te kijken naar de huidige kosten van innovatie / aansluitingen / netoplossingen, maar deze ook in een historisch speelveld / perspectief te plaatsen waarbij fossiel van oudsher in bekostiging van kabels/bebuizing een royale voorsprong heeft opgebouwd en decentraal duurzame opwekking aan de vooravond staat van een inhaaltraject en daarvoor een gelijk speelveld reëel vindt.

In paragraaf 2, artikel 2 is in regel 1 de termijn van 4 jaar benoemd. Vanwege onzekerheid op de financiering en continuïteit van de kasstroom verzoekt de Duurzame Energie Koepel ruimte te creëren om deze termijn minimaal op te hogen naar 6 jaar en per project te flexibiliseren en aan de hand van de ingediende businesscase daar specifieke afspraken over te maken waarbij de termijn kan variëren tussen de 6 en 15 jaar. Hierbij vraagt de Duurzame Energie Koepel u doorlopend rekening te houden met een andere opbouw van investeringen en terugverdientermijnen van hernieuwbare energieopwekkingsinstallaties dan bij conventionele installaties. Veelal zijn hernieuwbare projecten gebaseerd op hogere investeringen initieel bij aanvang en langere terugverdiëntijden met relatief lage invoedingskosten doorlopend.

- In paragraaf 2, artikel 4 spreekt het ontwerp over het verbinden aan voorwaarden of beperkingen in verband met belangen van transportzekerheid, leveringszekerheid, veiligheid, milieu en bescherming van consumenten. De Duurzame Energie Koepel acht deze bepaling zeer vrijblijvend. Via deze bepaling kan eigenlijk vrijwel altijd en nauwelijks onderbouwd / gemotiveerd een reden gevonden worden waarom een experiment niet door hoeft te gaan. In het afgelopen jaar bleek dat op verschillende onderwerpen b.v. al dat ‘‘veiligheid’’ geregeld wordt benut om via extreem ruimtebeslag en onnodige ongefundeerde interpretatie hernieuwbare energieprojecten te hinderen. Wij vragen u de intentie uit te spreken om alle aanvragen royaal en welwillend te interpreteren. Daarnaast vragen wij u om een aantal onafhankelijke experts in samenwerking met de Duurzame Energie Koepel en binnen het verband van de SER commissie ter opvolging van het SER Energieakkoord voor duurzame groei te benoemen waar mogelijke verschillen van inzicht worden beslecht.

- Ten aanzien van artikel 7 Weigeringsgronden, lid d. Ook deze bepaling vindt de Duurzame Energie Koepel veel te vrijblijvend en belemmerend geformuleerd. Dit artikel zou in principe alleen in uiterste nood gebruikt moeten kunnen worden, en dan goed gemotiveerd en in samenspraak met de belanghebbenden / de nieuwe commissie. Daarnaast acht de Duurzame Energie Koepel het **wel acceptabel** - in tegenstelling tot uw visie - als er een beperkte en redelijke mate van overlast / interferentie kan zijn met omringende afnemers. Immers: ook bij de fossiele energieopwekking wordt een zekere mate van maatschappelijke en ecologische overlast gegenereerd (welliswaar binnen vastgestelde geaccepteerde grenzen) zoals het uitstoten van restwarmte en/of het uitstoten o.a. van CO2 en fijnstof. Ook hier vragen wij u in redelijkheid af te wegen vanuit een gelijk speelveld en geschillen voor te leggen aan genoemde commissie.
- Artikel 7, lid g. 'niet alle afnemers'. De Duurzame Energie Koepel stelt voor dit te vervangen 'zoveel afnemers als mogelijk' en wellicht een quorum van b.v. 80% op te nemen. Immers, iedere afnemer moet vanuit Brussel en vanuit het eigen beleid van de Nederlandse overheid zijn vrijheid behouden om zelf een leverancier te kunnen kiezen.
- Artikel 7, lid p. De Duurzame Energie Koepel stelt voor het maximum aantal deelnemers te laten vervallen en dit aan de indiener van het experiment over te laten, mede in het licht van het behalen van een realistische businesscase.
- Artikel 7, lid t. Zulks ook mede ter beoordeling bij geschil aan de onafhankelijke commissie.
- Artikel 7, lid w. en lid x. Zulks ook mede ter beoordeling bij geschil aan de onafhankelijke commissie, niet zijnde de netbeheerders of de ambtenaren van het ministerie danwel namens een overheidsorgaan.
- Artikel 9, lid f. en lid g. zulks ter beoordeling bij geschil aan de onafhankelijke commissie en ten aanzien van de leveringszekerheid mede ter beoordeling van de meerderheid van de betrokken deelnemers/afnemers in het experiment.
- Artikel 9, lid j. Dit voorbehoud acht de Duurzame Energie Koepel ongewenst en onrealistisch en verzoekt u om deze artikelen te schrappen.
- Artikel 14 'die is gevestigd in het gebied waarin het project wordt uitgevoerd'. De Duurzame Energie Koepel vindt dat deze zinssnede geschrapt moet worden. Voorts is de Duurzame Energie Koepel van mening dat 'nabij' veel ruimer / regionaler uitgelegd moet worden dan bv. alleen het postcoderoosgebied.

Reactie op Nota van Toelichting

Punt I, 1., 2^e alinea. Hier wordt alsnog gas of andere bron (zijnde warmte/koude?) ingevoegd. Graag toelichting/helderheid met inconsistentie op alleen elektriciteit.

1.2. Context. Onterecht wordt dit ontwerp gekoppeld aan STROOM. Deze AMvB dient losstaand te zijn van STROOM omdat het initiatief zomer 2012 op aangeven van de Tweede Kamer is genomen. Bij 'decentrale energieopwekking' dient het woord 'hernieuwbare' ingevoegd te worden.

1.3. Het doel van het besluit zal zo royaal mogelijk moeten worden uitgelegd in de praktijk, zulks ook ter medebeoordeling bij geschil in de genoemde commissie.

Daarnaast wordt de Gaswet uitgesloten in dit artikel. De Duurzame Energie Koepel bestrijdt dat een AMvB hierin niet dienstig zou zijn. Ook decentraal duurzaam groen gas en biogas verdienen ruim baan in de energietransitie. Daarom verzoekt de Duurzame Energie Koepel om een tweede AMvB gericht op gas te maken en zal zulks ook voorstellen in het Parlement.

Wij verzoeken u van de vier jaar een periode van 6 jaar te maken en flexibel naar gelang het project tussen vier en vijftien jaar.

De Duurzame Energie Koepel stelt voor om jaarlijks te overwegen welke lessons learnt al tussentijds in wet- en regelgeving permanent en algemeen kan worden omgezet en niet te wachten tot de eindevaluatie hiermee. Dit vanwege de grote behoefte onder burgers en bedrijven (vooral het midden- en kleinbedrijf en coöperaties en VVE's) om versneld door de energietransitie te gaan en eigen regie te voeren over hun energievoorziening.

Betrouwbaar, betaalbaar en veiligheid en bescherming van de consument appelleert aan beperkte mogelijkheid tot beoordeling van / door die consument zelf. Wij leven in een tijd waarin de burgers meer eigen verantwoordelijkheid krijgen en zelfredzamer dienen te worden zonder doorlopende excessieve overheidsbemoeienis. Derhalve vraagt de Duurzame Energie Koepel de experimenten op dit onderwerp naar redelijkheid op bovengenoemde onderwerpen uit te leggen en veel verantwoordelijkheid hierin te leggen bij de deelnemers aan de experimenten. Zulks ook bij geschillen ter beoordeling aan de genoemde commissie.

Punt 1.4. voortraject.

Ten aanzien van Groen Gas brengen wij u onder de aandacht dat in het kader van GEN / ACM / MR / Eerste Kamer / Verzamelwet STROOM e.e.a. in afstemming is. De Duurzame Energie Koepel bepleit opname van decentraal duurzaam /bio gas (E en W) integraal onder deze AmvB valt. Van belang hierbij is dat juist ook kleinschaliger projecten lokaal draagvlak en lokale coöperatie kunnen oogsten en dat grootschaliger projecten veelal in het kader van het Topsectorenbeleid en/of de (SER) innovatieprojecten in gang zijn of worden gezet.

2.2.1. De Duurzame Energie Koepel is het zeer oneens met limitering tot 10 projecten per jaar en 40 experimenten over de totale looptijd en vindt dat de limieten geschrapt moeten worden.

2.2.2. ten aanzien van WKK acht de Duurzame Energie Koepel het ontoelaatbaar dat grijs gas WKK in de AmvB wordt opgenomen tenzij voor inzet als vergaand decentraal duurzaam gebalanceerd wordt met smart grids en slimme oplossingen door opslag in ondergrondse bronnen van warmtepompen, warmtekoude opslag, doorwarmen van zwembaden, doorkoelen van koelhuizen et cetera, waardoor de midden- en/of hoogspanningsnetten ontlast worden en afgezien wordt van een capaciteitstarief gebaseerd op fossiele bronnen. Experimenteerruimte voor groengas WKK is echter essentieel. Hier echter is e.e.a. in tegenspraak met het doel om enkel binnen de elektriciteitswet te experimenteren.

Generieke opmerkingen:

De Duurzame Energie Koepel vindt dat de beperking op 3 x 80 aansluitingen en de beperking op kleinverbruikers moet worden geschrapt. Immers, om de energietransitie te bereiken, is het van belang dat op gebiedsniveau slimme oplossingen over alle technologieën en gebruikersprofielen heen gerealiseerd moeten worden. Slimme opwekking, slim gebruik, slimme samenwerking en slim decentraal opslaan van duurzame elektriciteit en warmte/koude zullen de transitie inhoud geven en versnellen. De lokale school en het zwembad, het koelhuis van de slager en de garage kunnen allemaal participeren in lokale energieprojecten met burgers samen. Immers zij hebben ieder andere energiegebruikspieken en kunnen via slimme netten en slimme elektronica en b.v. opslag in elektrische auto's ook slimme oplossingen met elkaar organiseren.

In het belastingplan 2014 wordt gemaximeerd op energiebelastingkorting van maximaal 4 jaar, met daarna een onzekere formule over hoe e.e.a. daarna op te lossen in de resterende looptijd van de businesscase. Deze formule is geen werkbare grondslag voor financiering. In het SER akkoord is afgesproken dat er bij wijzigingen een goede overgangsregeling zal komen. Dit dient meer generiek te worden vastgelegd. Het belastingplan maakt geen generiek onderdeel uit van deze consultatie, maar kan dus alle initiatieven blokkeren. De Duurzame Energie Koepel vraagt u de uitwerking van het belastingplan 2014 en alle andere huidige en in voorbereiding zijnde wet- en regelgeving te betrekken bij deze consultatie. Hierbij zal de toets moeten zijn of deze wet- en regelgeving ondersteunend / faciliterend werkt ten gunste van en anticiperend op de experimenten. Immers, naar ons idee terecht, wordt in het veld veelvuldig de vraag gesteld: "Waarom nu eerst op deze manier experimenteren terwijl we al heel goed weten waar wet- en regelgeving belemmerd werken en we net zo goed direct en grootschalig kunnen doorpakken en wet- en regelgeving nu al kunnen aanpassen?".

Voorts: er is onduidelijkheid over effecten op de netten en de netkosten. De Duurzame Energie Koepel vindt dat de aansluitplicht onverkort moet worden gehandhaafd. Verwacht kan worden dat er tot 2020 een middeling zal komen van projecten die mogelijk de netten wat extra belasten en de netten juist ontlasten. Wij wijzen u erop dat de technieken op gebied van voorspellingen en de aankondiging van opbrengst van wind- en zonne- en b.v. ook getijdeenergie inmiddels dusdanig professioneel zijn dat de netbelasting dus ook steeds beter voorspeld en weggeremd kan worden en dat meer hybride systemen decentraal/centraal dus ook kostenbesparend kunnen werken. Bovendien is het goed mogelijk en gewenst om lokaal/regionaal samen te werken met meer stuurbare hernieuwbare opwekkingsmogelijkheden zoals biomassa en groen gas.

Decentraal duurzame opwekking en opslag vraagt investeringen van leden van de coöperaties en de vve's. Derhalve heerst in onze achterban generiek de mening dat het onterecht is om het mogelijk (grotendeels) ontzien van transportkosten van de grootverbruikers in de industrie binnenkort ten laste van de andere profielen / mkb / kleinverbruikers een te grote en onterechte wissel trekt en derhalve ongewenst is.

Ten aanzien van programma-verantwoordelijkheid en ja/nee leveringsvergunning moeten hebben, staat de Duurzame Energie Koepel op het standpunt dat het op projectniveau bepaald moet kunnen worden of hierin al dan niet wordt samengewerkt met reguliere energiebedrijven of dat onderling binnen coöperaties en/of vve's samengewerkt wordt om dit in te vullen ofwel andere oplossingen hiervoor gevonden worden. De AMvB mag hierin niet beperkend werken, zolang het goed geregeld is.

Onderschrijving zienswijze NWEA. De Duurzame Energie Koepel onderschrijft de zienswijze op deze Experimenten AMvB ingediend op 13 oktober 2013 door Nederlandse WindEnergie Associatie, NWEA.

Een soortgelijk standpunt van windenergie geldt wat de Duurzame Energie Koepel betreft ook voor de belangen van kleinschalige energie uit water, zoals laag verval, vrije of getijde stroming of warmtewisselaars of innovatieve technieken met energieopwekking uit water. Ten aanzien van biomassa geeft de Duurzame Energie Koepel aan dat ook in projecten met lokale biomassa van b.v. snoeihout/chips en gft gewerkt kan worden aan slimme oplossingen. Ook hiervoor bepleit de Duurzame Energie Koepel randvoorwaarden zoals voor windenergie genoemd.

Tot slot, als de voorwaarden van de AMvB en het belastingplan 2014 (waaronder het dilemma van de split incentive) ongewijzigd blijven, dan verwacht de Duurzame Energie Koepel dat decentrale duurzame projecten binnen de werkingssfeer van deze AMvB Experimenten niet of nauwelijks haalbaar zullen zijn. Graag wil de Duurzame Energie Koepel met de opstellers van deze AMvB in gesprek om te bezien op welke wijze aanpassingen kunnen worden doorgevoerd. Daarnaast biedt de Duurzame Energie Koepel aan om zitting te nemen in de commissie ter beoordeling van ingediende voorstellen.

Met vriendelijke groet,

Monique J. van Eijkelenburg
Directeur Strategie
Duurzame Energie Koepel
gsm 0622850416
mjvaneijkelenburg@dekoepel.org
twitter: mjvaneijkelenbu en DrzEnergieKoepl

Korte Elisabethstraat 6
3511 JG UTRECHT
www.dekoepel.org
alg. kantoonr. 0302340503, keuze-optie 2 s.v.p.

De Duurzame Energie Koepel is de Nederlandse overkoepelende samenwerkingsorganisatie voor duurzame energie (www.dekoepel.org). Windenergie (op zee, op land en miniwindturbines) (www.nwea.nl), bio-energie (www.platformbioenergie.nl), zonne-energie (zon pv en zon thermisch) (www.hollandsolar.nl), energie uit water (EWA) (www.energieuitwater.nl), ondergrondse koude warmte-opslag (<http://www.bodemenergie.nl>) en Dutch Heat Pump Association (www.dhpa-online.nl) zijn vertegenwoordigd. Rechtstreeks aangesloten als deelnemer bij de DE Koepel zijn: ASNBank, ECN, E-Decentraal, Eneco, Essent, Grontmij, Raedthuys, KIC InnoEnergy Benelux/TNO Bouw/TU-Eindhoven en Windunie. De DE Koepel maakt zich sterk, namens 750 grote en kleinere bedrijven en honderden cooperaties en exploitanten, in Nederland en Europa (o.a. via EREC en EREF), voor de Nederlandse duurzame energiesector en wil de toepassing ervan bevorderen. In de GreenTech Alliantie (samen met FME en Uneto/VNI) zet de Duurzame Energie Koepel zich in voor de duurzame energie industrie. Duurzame energie is klimaatneutraler; houdt onze energie betaalbaar, beperkt prijsvolatiliteit en waarborgt de energievoorziening in de toekomst en groeit de komende decennia uit tot een omvangrijke wereldwijde economische sector.